

STATE DISASTER RESPONSE FORCE

SIGNIFICANCE: Natural or unnatural(Man Made) disasters occurred in the state of Punjab in past years, this team had carried out relief and rescue operations by providing First-Aid to the victims and took them to the safe zone and shifted the injured persons to the hospitals at the time of disaster. A highly well equipped and efficient team remains standby all the time (24x7) to minimize the loss of life and property caused by a natural or Man Made disasters and to carry out relief and rescue operations effectively.

ROLE: As per the orders of W/Addl. Director General, State Armed Police, Jalandhar, the SDRF team will render its services for the relief and rescue operations wherever natural or Man Made disasters occurs in the state of Punjab. SDRF team will conduct rescue operations and provide First-Aid to the victims and take them to the safe zone and to shift the injured persons to the hospital as and when required with the help of local Police as per the directions of concerned District Deputy Commissioner or SSP/Distt. Administration.

BACKGROUND: During a meeting held at the residence of Hon'ble Chief Minister Punjab on dated 26.04.2012 following decision were taken:

- a) 600 personnel of PAP (Punjab Armed Police) should be trained by NDRF. These personnel should be given proper allowance and officials in SDRF will rotate for duty from Armed wing. These trained personnel will remain stand by for the disaster response instead of law & order duty of Armed wing.
- b) Out of 600 personnel of PAP (Punjab Armed Police) who have completed the training, 50-100 personnel will be dedicated for disaster response duty all the times (24X7). These 50-100 jawans will not do any other Law and Order duty.

In connection with above mentioned matter, another meeting was held on 20-05-2013 under the chairmanship of Chief Home Secretary and he ordered to W/ADGP Armed battalions to raise 04 teams of 160 officials (40 officials each team) who have completed State Disaster Response Force training and to issue notification about them and by name list may be issued without delay. In compliance with above orders, 412 officials of PAP & 60 officials of Commando (total 472 officials) had undergone training of disaster response force from ladowal Ludhaina (Under 7th Bn. NDRF Bathinda) and out of these 472 officials, 136 officials undergone flood rescue course under 7th Bn. NDRF Bathinda also.

At present 01 team of SDRF has been stationed at PAP HQ and 40 officials are performing duty in connection with disaster response. Out of 40 officials 31 officials have passed disaster management MFR & CSSR (Medical First Responder & Collapsed Structure Search and Rescue) basic course from ladowal Ludhiana (7th Bn NDRF Bathinda), Out of these 31 officials 08 officials have passed deep diving basic course from life saving society Calcutta, out of these 08 officials 04 officials have passed deep diving advance course from life saving society Calcutta, 22 officials have passed flood relief course from 7th NDRF Bathinda and 01 official has passed T.O.T. in MFR & CSSR Course from National Industrial Security Academy (NISA) Hyderabad and 02 officials have passed T.O.T. in MFR & CSSR Course from North Eastern Police Academy (NEPA) Meghalaya and 08 officials have passed T.O.T. in MFR & CSSR Course from 7th Bn. NDRF Bathinda. Total 11 officials have passed T.O.T in MFR & CSSR Course. Out of 31 officials, 02 officials are national level water polo players (Swimmer) who play important role in water rescue operations, 04 officials they are not qualified in disaster management MFR & CSSR (Medical First Responder & Collapsed Structure Search and Rescue) basic course but they are performing their duty as helper, 03 officials are drivers. Out of 40 officials 20 officials have passed Bore Well Rescue course from various Bns. of NDRF.

Rank wise details of SDRF Team, Punjab, personnel:-

INSP	SI/LR	ASI	ASI/CR	HC	HC/PR	CT	DVR	TOTAL
01	02	02	03	04	01	23	04	40

It is worth mentioning here that as per MHA guidelines a self contained proposal to establish SDRF on the verge of NDRF has been sent to the Punjab government which is under consideration.

A proposal to constitute 04 SDRF teams (i.e CSSRT (Collapsed Structure Search Team), CBRNT (Chemically Biology Radiology Nuclear Team), WRT (Water Rescue Team), ASRT (Accident Search and Rescue Team) Consist of 40 official in each team & Trg/Admn 60 officials (Total 220 officials) has been sent to O/o W/Director General of Police, Punjab, Chandigarh vide W/ADGP/SAP office letter no. 20352/E-3 date 01.06.2023.

ਮਹੱਤਤਾ:

ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਾਂਤ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੁਦਰਤੀ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਕੁਦਰਤੀ ਆਫ਼ਤ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਾਸਤੇ ਅਤੇ ਅਸਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰਾਹਤ ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਕਾਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਟੀਮ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਹਰ ਸਮੇਂ ਤਿਆਰ ਬਰ ਤਿਆਰ ਰਹੇ ਅਤੇ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਘਟਨਾਂ ਸਥਾਨ ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਸਕੇ ਤਾਂ ਕਿ ਕੁਦਰਤੀ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਕੁਦਰਤੀ ਆਫ਼ਤ ਨਾਲ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਜਾਣ-ਮਾਲ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਟੀਮ ਵੱਲੋਂ ਘਟਨਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪੀੜਤਾਂ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਕਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਮੁਢਲੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸੇਫ਼ਟੀ ਜੋਨ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰਤ ਅਨੁਸਾਰ ਜਖ਼ਮੀਆਂ ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਭੇਜਣ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।

ਭੂਮਿਕਾ:

ਐਸ.ਡੀ.ਆਰ.ਐਫ ਟੀਮ ਵਧੀਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ, ਸਟੇਟ ਆਰਮਡ ਪੁਲਿਸ, ਜਲੰਧਰ ਜੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਾਂਤ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਕੁਦਰਤੀ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਕੁਦਰਤੀ ਆਫ਼ਤ ਸਬੰਧੀ ਘਟਨਾਂ ਵਾਪਰੀ ਹੋਵੇ, ਵਿਖੇ ਰਾਹਤ ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਕਾਰਜਾਂ ਲਈ ਜਾਇਆ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਜਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਪੁਲਿਸ/ਐਸ.ਐਸ.ਪੀ ਜਾਂ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਤਹਿਤ ਰੈਸਕਿਊ ਅਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਕਰੇਗੀ।

ਪਿਛੋਕੜ:

ਮਿਤੀ 26.04.2012 ਨੂੰ ਮਾਨਯੋਗ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਜੀ ਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਪਰ ਹੋਈ ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ :-

ੳ) ਪੀ.ਏ.ਪੀ (ਪੰਜਾਬ ਆਰਮਡ ਪੁਲਿਸ) ਦੇ 600 ਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਐਨ.ਡੀ.ਆਰ.ਐਫ ਵੱਲੋਂ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਇਹਨਾਂ ਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਯੋਗ ਅਲਾਊਂਸ/ਭੱਤਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਰੋਟੇਸ਼ਨ ਨਾਲ ਪੀ.ਏ.ਪੀ ਤੋਂ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਵੇ ਤੇ ਵਾਪਿਸ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਵਾਨ ਪੀ.ਏ.ਪੀ ਦੀ ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਡਿਜ਼ਾਸਟਰ ਰਿਸਪਾਂਸ ਲਈ ਵੀ ਤਿਆਰ ਰਿਹਾ ਕਰਨਗੇ।

ਅ) ਪੀ.ਏ.ਪੀ (ਪੰਜਾਬ ਆਰਮਡ ਪੁਲਿਸ) ਦੇ 600 ਜਵਾਨ ਜੋ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹੋਣਗੇ, ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 50-100 ਜਵਾਨ ਡਿਜ਼ਾਸਟਰ ਰਿਸਪਾਂਸ ਲਈ ਹਰ ਸਮੇਂ ਸਮਰਪਿਤ ਰਹਿਣਗੇ। ਇਹ 50-100 ਜਵਾਨ ਹੋਰ ਕੋਈ ਡਿਊਟੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ।

ਇਸ ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਹੀ ਮਿਤੀ 20.05.2013 ਨੂੰ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਗ੍ਰਹਿ ਜੀ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਹੋਈ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਏ.ਡੀ.ਜੀ.ਪੀ, ਆਰਮਡ ਬਨਜ਼ ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ 04 ਟੀਮਾਂ ਵਿੱਚ ਜਿਹੜੇ 160 ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੇ (40 ਕਰਮਚਾਰੀ ਪ੍ਰਤੀ ਟੀਮ) ਸਟੇਟ ਡਿਜ਼ਾਸਟਰ ਰਿਸਪਾਂਸ ਫੋਰਸ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ

ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲਈ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਬਾਰੇ ਬਾਈਨੇਮ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਬਿਨ੍ਹਾ ਦੇਰੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਉਕਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਪੀ.ਏ.ਪੀ ਦੇ 412 ਏ.ਆਰ.ਪੀ ਪੀ.ਏ.ਪੀ ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਅਤੇ 60 ਕਮਾਂਡੋ ਏ.ਆਰ.ਪੀ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕੁੱਲ 472 ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਟੇਟ ਡਿਜ਼ਾਸਟਰ ਰਿਸਪੌਂਸ ਫੋਰਸ ਦੀ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਲਾਡੋਵਾਲ ਲੁਧਿਆਣਾ (ਅਪੀਨ ਐਨ.ਡੀ.ਆਰ.ਐਫ) ਤੋਂ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ 472 ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹੀ 136 ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਐਨ.ਡੀ.ਆਰ.ਐਫ ਬਠਿੰਡਾ ਤੋਂ ਫਲੱਡ ਰੈਸਕਿਊ ਸਬੰਧੀ ਸਿਖਲਾਈ ਵੀ ਕਰਵਾਈ ਗਈ।

ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਪੀ.ਏ.ਪੀ ਹੈੱਡ ਕੁਆਟਰ ਜਲੰਧਰ ਵਿਖੇ ਤਾਇਨਾਤ ਐਸ.ਡੀ.ਆਰ.ਐਫ ਦੀ ਇੱਕ ਟੀਮ ਜਿਸ ਵਿੱਚ 40 ਕਰਮਚਾਰੀ ਮੌਜੂਦ ਹਨ, ਡਿਜ਼ਾਸਟਰ ਸਬੰਧੀ ਡਿਊਟੀ ਨਿਭਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ 40 ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ 31 ਕਰਮਚਾਰੀ ਡਿਜ਼ਾਸਟਰ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਸਬੰਧੀ ਐਮ.ਐਫ.ਆਰ ਅਤੇ ਸੀ.ਐਸ.ਐਸ.ਆਰ ਦਾ ਬੇਸਿਕ ਕੋਰਸ (ਅਪੀਨ ਐਨ.ਡੀ.ਆਰ.ਐਫ) ਲਾਡੋਵਾਲ ਲੁਧਿਆਣਾ ਤੋਂ ਪਾਸ ਹਨ, ਇਹਨਾਂ 31 ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ 08 ਕਰਮਚਾਰੀ ਡੀਪ ਡਾਈਵਿੰਗ ਦਾ ਬੇਸਿਕ ਕੋਰਸ ਲਾਈਫ ਸੇਵਿੰਗ ਸੋਸਾਇਟੀ ਕੋਲਕਾਤਾ ਤੋਂ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ 08 ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ 04 ਕਰਮਚਾਰੀ ਡੀਪ ਡਾਈਵਿੰਗ ਐਡਵਾਂਸ ਕੋਰਸ ਲਾਈਫ ਸੇਵਿੰਗ ਸੋਸਾਇਟੀ ਕੋਲਕਾਤਾ ਤੋਂ ਪਾਸ ਹਨ, 22 ਕਰਮਚਾਰੀ 7ਵੀਂ ਬਨ ਐਨ.ਡੀ.ਆਰ.ਐਫ ਬਠਿੰਡਾ ਤੋਂ ਫਲੱਡ ਰਲੀਫ ਕੋਰਸ ਪਾਸ ਹਨ। ਉਪਰੋਕਤ 31 ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹੀ 01 ਕਰਮਚਾਰੀ ਟੀ.ਓ.ਟੀ ਇੰਨ ਐਮ.ਐਫ.ਆਰ ਅਤੇ ਸੀ.ਐਸ.ਐਸ.ਆਰ ਕੋਰਸ National Industrial Security Academy (NISA) ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਤੋਂ, 02 ਕਰਮਚਾਰੀ ਟੀ.ਓ.ਟੀ ਇੰਨ ਐਮ.ਐਫ.ਆਰ ਅਤੇ ਸੀ.ਐਸ.ਐਸ.ਆਰ ਕੋਰਸ North Eastern Police Academy (NEPA) ਮੇਘਾਲਿਆ ਤੋਂ ਅਤੇ 08 ਕਰਮਚਾਰੀ ਟੀ.ਓ.ਟੀ ਇੰਨ ਐਮ.ਐਫ.ਆਰ ਅਤੇ ਸੀ.ਐਸ.ਐਸ.ਆਰ ਕੋਰਸ 7ਵੀਂ ਬਨ ਐਨ.ਡੀ.ਆਰ.ਐਫ ਬਠਿੰਡਾ ਤੋਂ ਪਾਸ ਹਨ। ਕੁੱਲ 11 ਕਰਮਚਾਰੀ ਟੀ.ਓ.ਟੀ ਇੰਨ ਐਮ.ਐਫ.ਆਰ ਅਤੇ ਸੀ.ਐਸ.ਐਸ.ਆਰ ਕੋਰਸ ਪਾਸ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ 11 ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ 03 ਕਰਮਚਾਰੀ ਐਮ.ਟੀ ਇੰਨ ਐਮ.ਐਫ.ਆਰ ਅਤੇ ਸੀ.ਐਸ.ਐਸ.ਆਰ ਕੋਰਸ ਪਾਸ ਹਨ। ਉਪਰੋਕਤ 31 ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ 02 ਕਰਮਚਾਰੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪਧਰ ਦੇ ਵਾਟਰ ਪੋਲੋ ਪਲੇਅਰ (Swimmer) ਹਨ ਜੋ ਵਾਟਰ ਰੈਸਕਿਊ ਅਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਟੀਮ ਦੇ 40 ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ 20 ਕਰਮਚਾਰੀ ਐਨ.ਡੀ.ਆਰ.ਐਫ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਬਟਾਲੀਅਨਾਂ ਤੋਂ ਬੋਰਵੈੱਲ ਰੈਸਕਿਊ ਕੋਰਸ ਪਾਸ ਹਨ। ਡਿਜ਼ਾਸਟਰ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਕੋਰਸ ਪਾਸ 31 ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ 06 ਕਰਮਚਾਰੀ ਬਤੌਰ ਹੈਲਪਰ ਡਿਊਟੀ ਨਿਭਾ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ 03 ਕਰਮਚਾਰੀ ਬਤੌਰ ਡਰਾਈਵਰ ਡਿਊਟੀ ਨਿਭਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਐਸ.ਡੀ.ਆਰ.ਐਫ ਟੀਮ ਦਾ ਰੈਂਕ ਵਾਇਜ਼ ਵੇਰਵਾ:

INSP	SI/LR	ASI	ASI/CR	HC	HC/PR	CT	DVR	TOTAL
01	02	02	03	04	01	23	04	40

ਇਸ ਸਮੇਂ ਪੀ.ਏ.ਪੀ ਹੈੱਡ ਕੁਆਟਰ ਜਲੰਧਰ ਵਿਖੇ ਤਾਇਨਾਤ ਐਸ.ਡੀ.ਆਰ.ਐਫ ਦੀ ਇੱਕ ਟੀਮ ਜਿਸ ਵਿੱਚ 40 ਕਰਮਚਾਰੀ ਮੌਜੂਦ ਹਨ। ਐਸ.ਡੀ.ਆਰ.ਐਫ ਦੀ ਇੱਕ ਟੀਮ ਵਾਸਤੇ ਸਮੁੱਚੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਨਾ ਬਹੁਤ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ MHA ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਐਸ.ਡੀ.ਆਰ.ਐਫ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਐਨ.ਡੀ.ਆਰ.ਐਫ ਦੀ ਤਰਜ਼ ਤੇ ਗਠਿਤ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ 220 ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ (ਕੁੱਲ 04 ਟੀਮਾਂ: CSSRT (Collapsed Structure Search Team), CBRNT (Chemically Biology Radiology Nuclear Team), WRT (Water Rescue Team), ASRT (Accident Search and Rescue Team) 40 ਕਰਮਚਾਰੀ ਪ੍ਰਤੀ ਟੀਮ ਅਤੇ 60 ਕਰਮਚਾਰੀ ਐਡਮਨ ਸਟਾਫ) ਐਸ.ਡੀ.ਆਰ.ਐਫ., ਟੀਮ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਤਾਇਨਾਤ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਮਾਨਯੋਗ ਵਧੀਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਪੁਲਿਸ, ਸਟੇਟ ਆਰਮਡ ਪੁਲਿਸ, ਜਲੰਧਰ ਜੀ ਦੇ ਦਫਤਰ ਦੇ ਪੱਤਰ ਨੰਬਰ 20352/ਈ-3, ਮਿਤੀ 01.06.2023 ਰਾਹੀਂ ਮਾਨਯੋਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਪੁਲਿਸ, ਪੰਜਾਬ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਜੀ ਦੇ ਦਫਤਰ ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

